

eglutė

1981
kovas —
balandis

eglutė

1981
KOVAS—
BALANDIS

TURINYS

- 3 VELYKOS . . . VELYKOS, A. Abromaitienė
- 4 VELYKINIS KIAUŠINIS, A. Uttley (suliet. D. Sadūnaitė)
- 9 PAVASARIS, V. Nemunėlis
- 10 VELYKŲ AVINĖLIS, Samanė
- 15 MEŠKIS PEŠKIS IR BURBULIS, D. Augienė
- 21 GALVOSŪKIAI
- 25 ARKLIAI
- 29 VAIKŲ KŪRYBA

PIEŠINIAI

1981 viršeliai — A. Sruoginienės
Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės
Kitos iliustracijos:

- A. Šepečio — 3
- P. Osmolskio — 23, 24, 27
- A. Sruoginienės — 4, 5, 6, 7, 8, 21
- P. Augiaus — 9
- O. Mikailaitės — 10, 12, 14, 25 . . .
- A. Muliolytės — 16
- J. Paukštienės — 16, 17, 18, 19, 20
- A. Sutkuvienės — 26, 27

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

Ada Abromaitienė

**Saulutės spindulėlis
Pažadino gėles —
Jau Kristus prisikėlė,
Nulenkit galveles.**

**Jam lenkiasi prie kojų
Su meile daug širdžių.
Jo pergalė triumfuoja
Gamtoj ir tarp žmonių.**

VELYKINIS KIAUŠINIS

Alison Uttley, sulietuvino D. Sadūnaitė

Vieną rytą Danielė pažvelgė per atdarą langą ir pamatė, kad pavasaris tikrai atėjo. Persisvėrusi per langą, ji palietė sprogstančius medžių lapus. Taip, ji užuodė pavasarį. Pavasaris buvo čia.

— Kur tu, Daniele? — šaukė ją mama. — Žiūrėk, ką paštininkas mums atnešė! — Savo rankose mama laikė siuntinį. Panelė Zuzana, Danielės krikšto mama, siuntė jiems velykines dovanas. Mamai — išsiuvinėtą staltiesę; tėveliui — knygą, o jai pačiai atiteko kartoninė dėžutė su šešiais velykiniais kiaušiniais.

Trys kiaušiniai buvo šokoladiniai, įvynioti į sidabrinį popierių. Du iš jų buvo mediniai, o šeštasis — nepaprasto grožio kiaušinis. Jis buvo šviesiai mėlynas, aksominis, viduje išmuštas žvaigždėtu popieriumi. Niekada savo gyvenime Danielė tokio šaunaus kiaušinio nebuvo mačiusi.

— Mama, ar aš galiu pakviesti drauges pavakariams ir parodyti joms šitą kiaušinį? — klausė Danielė su baime širdyje. Kažin ar kas norės ateiti pas juos, galvojo mergaitė. Jie gyveno ūkyje, toli už miestelio. Mama tik nusišypsavo.

Danielė, paslėpusi kiaušinius saugioje vietoje, bėgo į lauką papasakoti visiems, kas tiktai buvo linkęs jos klausytis, apie šią nepaprastą dovaną. Ji kalbino medžius ir poną Juožą, kuris padėjo jos tėveliui ūkio darbuose. Ji pasakojo laikrodžiui ir šuneliui Rikiui, ir katytei, kurios vardas buvo Princesė...

— Atnešk kiaušinį į mokyklą mums parodyti, — sekančią dieną prašė Onutė, kai Danielė papasakojo jai apie nepaprastą dovaną.

— Ne, mama neleis. Geriau ateik pas mus pavakariams, tada parodysiu.

— Ar ir aš galiu ateiti? — klausė kita mergaitė.

— Ir aš?

— Ir aš?

Didelės ir mažos mergaitės apsupo ją, taip kad Danielė nežinojo, ką kviesti ir ko nekviesti.

Voveraitės negalėjo atsistebėti šiomis mergaitėmis, kai jos ėjo per mišką siauru takeliu. Jos žygiavo kaip izraelitai vedami iš Egipto nelaisvės. . .

Tą popietį, Danielės mama, išėjusi pasidairyti ar mergaitė dar negrižta namo, vos įtikėjo savo akims, pamatčiusi tokį didelį, triukšmingą būrį vaikų. Mat ji buvo visai pamiršusi apie pakvietimą.

Daugiau ji nesidairė, bet pasišaukusi Rebeką ir Juozą, tuoj pradėjo ruošti pavakarius vaikams arba, tiksliau sakant, visai mokyklai!

Kaip gerai, kad Rebeka ir ji tik vakar buvo iškepusios duoną. Buvo šviežios duonos, buvo sviesto, kiaušinių, sausainių, pyragaičių su uogiene, trys dideli slyvų pyragai.

Juozas skubiai užkaitė vandenį. Mama su Rebeka virė kiaušinius, piaustė duoną. Mažasis šuo Rikis nežinojo, kur dėtis iš diaugsmo, pamatęs tiek daug vaikų.

Danielė atbėgo pirmoji.

— Mama, aš pasikviečiau mergaites pavakariams.

— Tikrai, ir kiek jų prisikviete?

— Daug. O kur mano kiaušinis, mama? Jos nori jį pamatyti.

— Nekalbėk man apie tą kiaušinį, Daniele, — ir mama suėmė ją už pečių. — Kaip galėjai atvesti čia tokį būrį vaikų, man nieko apie tai nepranešus? Negalvok apie tą kiaušinį dabar. Vaikus reikia pavalgydinti, ir tu turi man padėti, Daniele.

Danielė tik dabar suprato, ką padariusi ir pradėjo verkti.

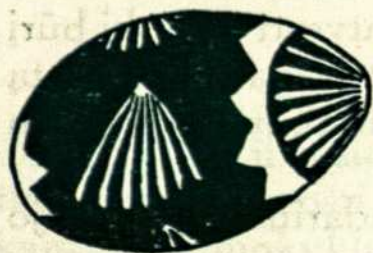
— Tiek to! Neverk, Daniele. Geriau nusišluostyk ašaras, nusišypsok ir nuvesk visas mergaites prie virtuvės durų, kad nusiplautų rankas. Ten Rebeka padėjo šilto vandens ir daug rankšluosčių. Tegu visos susėda čia ant akmeninės tvoros, kol pabaigsim ruošti pavakarius...

Išdalinus visoms po puoduką, (stebėtina, iš kur ji tiek daug puodukų gavo!) mama vaišino viešnius arbata. Danielė žiūrėjo, kad joms nepritrūktų pieno ir rudo cukraus. Juozas vaikštinėjo tarp vaikų su pintine sumuštinį. Rebeka dalino visoms kiaušinius. Paskui nešė pyragą, sausainius, kepsnį su slyvomis, su obuoliais.

Tik pačiai Danielei nebuvo laiko valgyti. Ji visur bėgiojo, viską nešė, visiems patarnavo...

Kai net ir pati mažiausia mergaitė buvo soti, Danielė išsivedė drauges į pievelę pažaisti sviediniu. Juozas grįžo prie savo darbų į kluoną. Rebeka su mama rinko indus ir juos plovė. O kai po geros valandos žaidimo, mamai rūpestingai sušaukus ir išlydėjęs viešnius namo, Danielė staiga prisiminė:

— Mama, aš net neparodžiau joms savo mėlynojo kiaušinio!

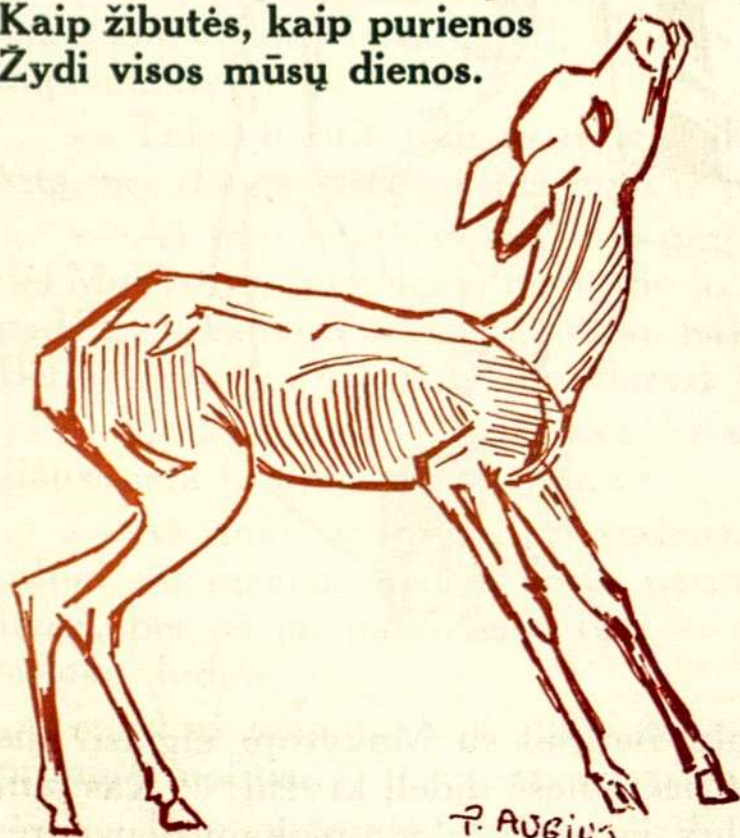
PAVASARIS

Vytė Nemunėlis

Kaip pavasaris už lango
Kaip Velykų varpas žvanga —
Ir vaikutis ir senelis
Skuba sveikinti saulelės.

Kai pavasaris po mišką
Kaip genelis kala, pyška —
Ir žmogaus širdis iš miego
Bunda, keliasi ir bėga...

Kai pavasaris po lanką
Žibutes, purienas renka —
Kaip žibutės, kaip purienos
Žydi visos mūsų dienos.

T. AUGIUS

VELYKŲ AVINĖLIS

Samanė

— Judita, kur tu buvai? Maniau, kad kas nors negero tau atsitiko. Juk prašiau šiandien neiti į gatvę, kai mieste taip neramu.

— Mamyte, mamyte! Aš mačiau kaip jį vedė ir kaip baisiai jis atrodė, visas dulkinas. Ir mušė jį, mamyte, kareiviai mušė ir stumdė, nors jis buvo toks pavargęs. Aš tik norėjau Mokytojui padėti...

Mergaitė puolė mamai į glėbį ir gaudžiai pravirko. Motina glostė jos plaukus.

— Kodėl jie taip žiauriai su Mokytoju elgiasi? Jis buvo surištas, o ant pečių nešė didelį kryžių... Kas jam atsitiks, mamyte? Juk jis nieko blogo niekam nepadarė. Kodėl žmonės tokie pikti?

— Žmonių širdys kietos, dukrele. Nieko mes negalim padaryti. Kareiviai už mus stipresni.

— Gatvėj buvo daug žmonių, bet niekas Jėzui nenorėjo padėti. Aš girdėjau, kaip jie šaukė: "Greičiau ant kryžiaus!" Kai pribėgau prie jo, norėdama jam veidą nušluostyti, mane pastūmė į šalį. Kodėl, mamyte, kodėl? Juk jis toks geras!

Juditos motina giliai atsiduso.

Už durų pasigirdo silpnas mekenimas, ir Judita tuojau sukluso.

— Tai mano avinėlis! Išalkęs jis, šiandien dar jo nepašėriau.

Mergaitė išbėgo į mažą kiemuką ir atsinešė savo augintinį. Glostydamą švelnų jo kailiuką, davė jam čiulpti skuduriuką, pamirkytą piene.

— Aš prisimenu, ką Mokytojas mums kalbėjo. Jis sakė, kad reikia visus mylėti, visiems gera daryti. Ar ne taip, mamyte?

— Taip, Judita, taip jis mus mokė. Mylėkite vienas kitą, nes dangaus Tėvas jus myli ir jums atleidžia...

— Aš taip norėčiau ką nors gero šiandien padaryti dėl Mokytojo. Jie neleido man prie jo prieiti, neleido jam padėti, — kalbėjo mergaitė liūdnu balsu. Ji susimąstė. — Bet aš galiu kam kitam gera daryti Jėzaus vardu!

— Gali, dukrele. Jis juk sakė: "Ką padarote gero mažiausiajam broliui, man padarote".

— Aš žinau, mamyte! Aš atiduosiu savo avinėlį Virgilijai. Aš mačiau, kad jai labai patinka. Nors ji svetimtautė, bet aš jai padovanosiu... — nušvitusiu veideliu sušuko Judita.

— O aš maniau, kad judvi buvote susipykusios, — priminė motina.

— Taip, mamyte, buvome. Aš jai pasakojau apie Mokytoją ir kaip jis gydo žmones, o ji netikėjo. Ji nieko

nežino apie Dievą, mamytė, bet aš jai atleidžiu. Aš noriu jai padovanoti savo avinėlį.

— Gera, mano mažoji. Daryk, kaip sumanei, — tarė motina, džiaugdamasi mergaitės ryžtu. Ji žinojo, kaip Judita myli šį judrų gyvuliuką, kurį jos dėdė jai neseniai davė.

Judita suėmė avinuką į glėbį ir išbėgo.

— Ačiū, Judita! Kokia tu gera! — nustebo Virgilija, gavusi netikėtą dovaną. — Aš jį gerai prižiūrėsiu. Mes abi galėsime su juo žaisti.

Judita nurijo gužą gerklėj ir nusišypsojo.

— Dabar negaliu žaisti. Turiu bėgti padėti mamytei ruoštis. Šį vakarą prasideda mūsų didelė šventė — Velykos.

— O taip, aš žinau, — pasakė Virgilija. — Todėl jie turėjo paskubinti teismą. Girdėjau, kaip tėvelis pasakojo, jog trys nusikaltėliai bus nukryžiuoti šiandien. Juk yra toks žydiškas paprotys, kad mirusiųjų kūnai turi būti palaidoti prieš temstant... Matai, ir mes romėnai esame

geri. Mes gerbiame jūsų papročius. . . — kalbėjo mergaitė, meiliai žiūrėdama į avinėlių savo glėbyje. Ji jautė, kad buvo Juditą užgavusi ir norėjo susitaikyti, tačiau nežinojo kaip.

Juditai suspaudė širdelę, nes dabar ji suprato kad gerasis Mokytojas tikrai bus nužudytas. Ji matė, kad Virgilija nežino, ką ji kalba. Nurijusi ašaras, Judita greit atsisveikino ir nubėgo į namus.

Pirmajai žvaigždei užtekėjus, prasidėjo šventė. Prie stalo susirinko giminės valgyti Velykų vakarienės. Ne vienas veidas buvo liūdnas, nes daug kas žinojo, kad šiandien Jėzus Nazaretis buvo nukryžiuotas.

— O mes manėme, kad jis tikrai yra Dievo Mesijas. . . tyliai kalbėjo barzdoti Juditos dėdės.

Pavakary Juditos motina ir kitos moterys tarėsi, kaip anksti rytą jos eis prie Jėzaus kapo.

— Juozapas iš Arimatėjos užleido savo kapą, — kuždėjosi moterys.

— Nunešime kvėpalų Mokytojo kūną patepti. Suteiksimė jam paskutinę pagarbą. Net palaidoti jo kaip reikiant neleido. . .

Išgirdusi šį pasitarimą, Judita prašė mamos:

— Ir aš noriu eiti drauge, mamyte. Prašau mane pakelti!

Labai anksti, kai visa Jeruzalė dar miegojo, kelios moterys skubėjo į kapinyną už miesto sienų. Drauge skubėjo ir Judita su savo mama.

— Kas mums atris akmenį nuo kapo angos? — rūpinosi moterys.

Netrukus jos sustojo prie uolos, kurioje buvo Jėzaus kapas. Akmuo buvo atristas. Nustebusios, moterys žiūrėjo į kapo angą, iš kurios žėrėjo akinanti šviesa.

— Ko ieškote? — pasigirdo švelnus balsas. — Jėzaus Nazariečio čia nėra, jis prisikėlė taip, kaip buvo sakęs. Grįžkite į miestą ir pasakykite jo mokiniams.

Mažoji Judita norėjo įeiti į kapo vidų. Ji norėjo paliesti drobes, į kurias Jėzaus kūnas buvo suvyniotas. Jos širdelė šokinėjo iš džiaugsmo. Ji paėjo kelis žingsnius į šalį, laukdama, kol moterys nueis. Staiga ji pakėlė akis ir labai nustebo.

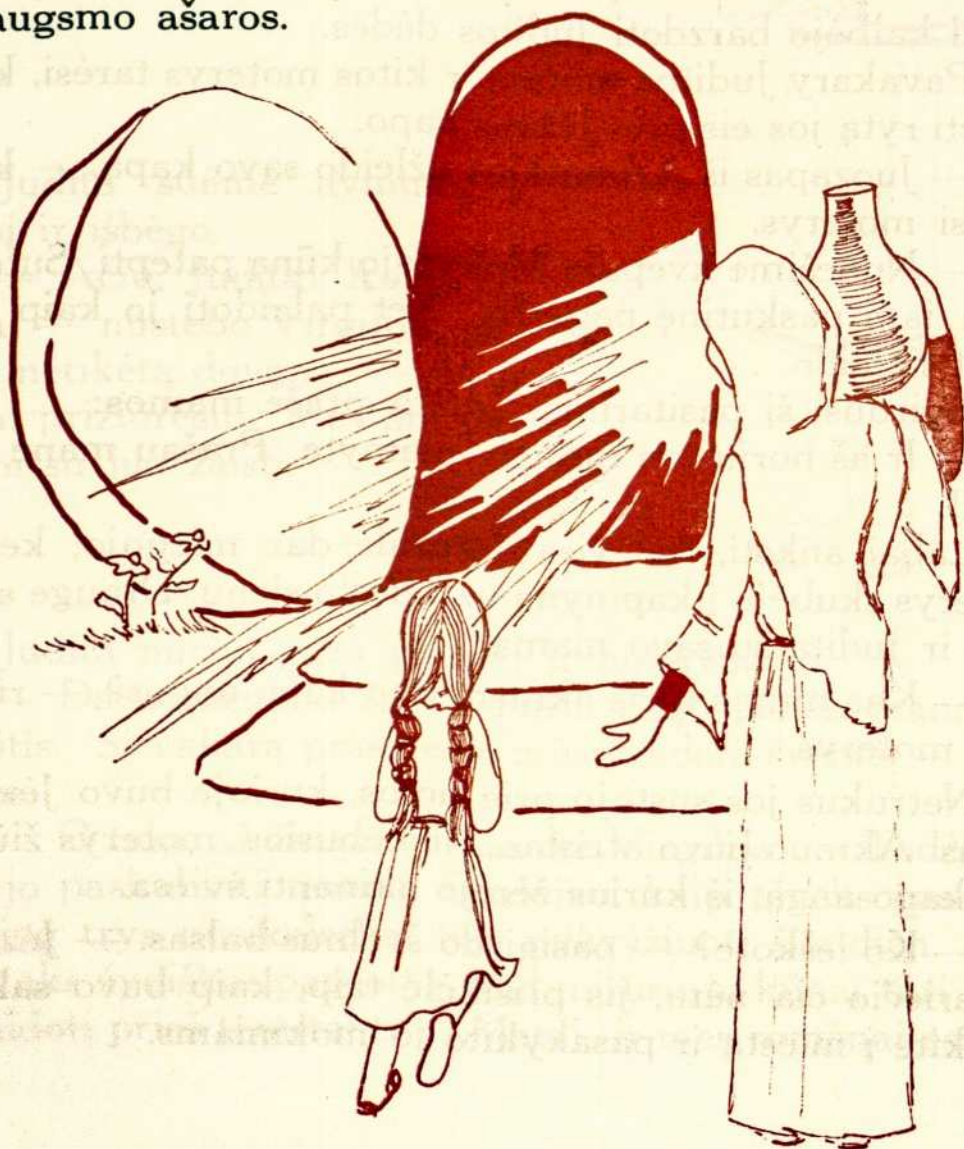
Priešais ją stovėjo aukštas vyras. Jo drabužiai buvo balti kaip sniegas, o veidas spindėjo nežemiška šviesa.

— Ačiū, Judita, — tarė Jis.

Tik tada Judita pamatė, kad Jis rankose laiko jos avinėlių.

— Ačiū už dovaną, — vėl pasakė ir nusišypsojo.

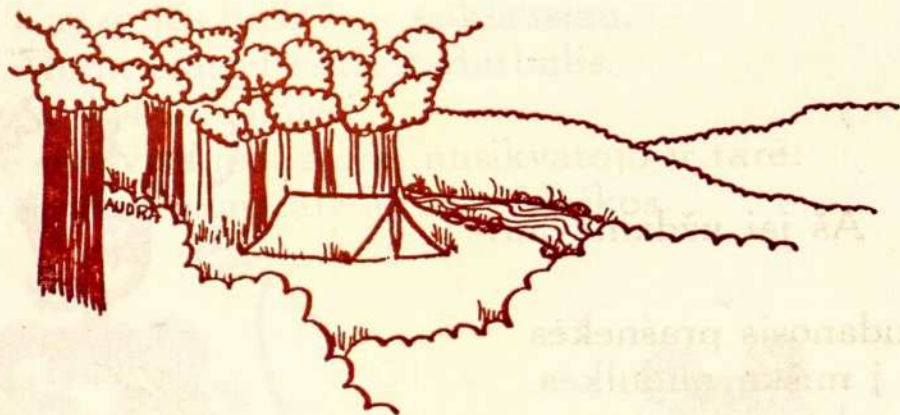
— Mokytojau! — sušuko mergaitė ir puolė ant kelių. Ji išskėtė rankutes, o jos skruostais tekėjo skaidrios džiaugsmo ašaros.

MEŠKIS PEŠKIS IR BURBULIS

Danutė Augienė

Kiekvieną vasarą su tėveliais važiuojame stovyklauti. Kasmet aplankome vis naujas vietas, pamatom skirtingą gamtą, įvairių augalų. Susitinkam nematytų gyvulių, klausomės negirdėtų paukščių giesmių. Mes miegame palapinėje. Labai retai naudojames nakvynėmis namuose.

— Šiomet važiuosim ten, kur meškos gyvena, — pasakė vieną vakarą Tėtė.

Mano jaunesnioji sesuo labai tuo apsidžiaugė. Ji juk ir užmigti nemoka be savo pliušinio meškiuko Rudnosiu-ko... Meška jai mylimiausias gyvulys. Bet man išgirdus tėtės žodžius, šiurpulys perbėgo per nugarą. Kaip tik šios savaitės laikraštyje skaičiau žinią, kad Yellowstone parke Wyoming valstybėje, meškos sudraskė vasarotojų porą.

Sugrįžo atmintin visi baisūs pasakojimai apie meškas. Nutilau ir sėdėjau nosį nukabinęs. Tai pastebėjo Tėtė.

— Tai ką, nesidžiaugi mūsų būsima kelione?

— Tėte, aš manau, kad palapinėje nėra saugu ten, kur meškos gyvena...

— Mes padėsime lauke ašoti medaus. Meškos jį ras. Medų laižys, o mes ramiai palapinėje miegosim... — linksmi plepėjo mano jauniausioji sesuo.

— Esi višta, — tariau aš jai. Meška yra žvėris. Kartais labai pikta ir kerštinga, jos medaus ašochiu nesuviliosi, jei ji norės žmogienos...

— Tada mano meškiukas Rudnosiukas su tomis pikčiurnomis susikalbės ir mus užtars. Nebijok. Žinok, kad viskas gerai, kai Rudnosis šalia.

Aš jai uždainavau:

Rudanosis prašnekės
Ir į mišką nudulkės.
Ką darysi tu viena
Palapinėj su meška?

O mano sesuo neatsiliko
ir man atkirto:

Rudanosis geras bus
Ir nebėgs jis į miškus.
Tik apgins mus nuo pavojų,
Jis drąsesnis už cowbojų...

Tą vakarą ir kitas visas dienas mes gyvenome būsimos kelionės nuotaika. Kalbėjom, skaitėm apie tas vietas, į kurias ruošėmės važiuoti. Kalbėjom apie meškas, kaip jų išvengti, kaip susitikus elgtis, kur stovyklauti. Bet mano baimė nė kiek nemažėjo. Ir štai vieną naktį... dar nepajudėjus iš namų, su jomis susitikau...

Mano kambario praviras langas žvelgė į sodą. Buvo vėsu ir gera ilsėtis. Tik nei iš šio nei iš to, pro jį įsiritu du didžiuliai kamuoliai. Vienas paskui kitą, jie bumptelėjo ant grindų.

— Berniuk, — šūktelėjo jie abu, — kelkis ir sakyk, kur padėjai medų.

— Kas gi jūs būsit? — paklausiau.

— Mudu esam Peškis ir Burbulis.

— Ar jūs sviediniai?

Tie du sviediniai storai nusikvatojo ir tarė:

— Argi tu nematai? Mes — Meškos.

— Meškos? — surikau aš ir norėjau nerti pro duris, bet durų niekur nebuvo. Ir kaip gi bus durys, jei aš šokinėjau apvaliame avilyje. Taip, tai buvo tikras senoviškas bičių avilys, kurį buvau matęs šią vasarą skaidrėse iš Lietuvos. Bitės zvimbė aplink. Jomis buvo aplipusios Meškos ir mano marškiniai. Laimė — bitės negėlė.

Meškos riaumojo:

— Berniuk, kur padėjai medų?

Jau bus blogai, pagalvojau aš. Tada atsiminiau sesutės plepalus: "Mes padėsime lauke ašotį medaus... Meškos medų laižys, o mes ramiai miegosim..." Ir aš sušukau:

— Medus lauke. Ašotyje.

Kai tik tai pasakiau, Meškos išvirto pro langą. Su jomis išskrido ir visos bitės.

— Laižykit! Į sveikatą! — palydėjau aš išibrovėlius.

Kai baimė kiek sumažėjo ir aš drįsau žvilgterėti, kas dedasi lauke, pamačiau pilną pievą gyvuliukų, žydinčių

gėlių, pritūpusių paukščių, o jų viduryje, ant kelmo sėdinti meškė Burbulė. Jis laikė medaus ąsotį — gėlėtą molinį ąsotį iš mūsų spintos! Aplink meškę siautė spiečius bičių. Meškis Peškis tuo tarpu bučiavosi su gražia taškuota stirniuke, o iš jų burnyčių varvėjo medus. Viskas atrodė taip ramu ir taiku.

Nuskubėjau į sesutės kambarį, ją prikėliau ir mudu abu nubėgom į pievą pas meškinus Peškį ir Burbulę medaus laižyti. Su Burbuliu meiliai apsikabinom. Iš kažkur atsiradęs Tėtė mus nufotografavo.

Tuo tarpu gatvėje kažkas smarkiai trinkelėjo automobilio duris ir... aš nubudau...

Pro atdarą langą buvo įskridusi laukinė bitė ir visom
jėgom zvimbė, nerasdama kelio į lauką. Atsikėliau ir ją
išleidau. Pasižiūrėjau į kiemą. Gal ten pamatysiu meš-
kiaus Peškį ir Burbulį. Ne. Ten nieko nebuvo — nei avilio,
nei ąsočio, nei meškų. Ir mūsų stovyklavimo metu nesu-
tikom nė vienos meškos... Grįžęs kalbėjau draugams:

— Nėr ko iš anksto baimintis.

— Bet, jei būtum sutikęs?...

— Tik reikia medaus ąsotį turėti...

Kryžiažodžio atsakymai

Skersai: 4. aibė, 6. margutis, 7. grėsmė, 8. lipa, 9. bobutė, 11. bajoras.

Žemyn: 1. kas, 2. Kristus, 3. musė, 5. balandis, 6. morkos, 8. laiko, 10. ėda.

paruošė O.M.

PRIEŠINGYBĖS

Sujunk žodžius, kurie yra vienas kitam priešingi.

1. geras	a. šaltas
2. rytas	b. liūdnas
3. augštas	c. sausas
4. plonas	d. blogas
5. platus	e. vakaras
6. žiema	f. siauras
7. šiltas	g. storas
8. šlapias	h. vasara
9. sveikas	i. žemas
10. linksmas	j. ligonis

(Atsakymai psl. 31)

AR ŽINAI?

1. Kur yra vėjas, kai jis nepučia?
2. Kodėl negali pabėgti nuo savo šešėlio?
3. Kodėl laikrodžio rodyklė, kuri rodo valandas yra trumpesnė už tą, kuri rodo minutes.
Juk minutės trumpesnės už valandas...

KRYŽIAŽODIS

Skersai:

4. Didelė daugybė.
6. Velykaitis.
7. Gresiantis pavojus.
8. Kopia arba į medį.
9. Velykų veža margučius.
11. Didikas.

Žemyn:

1. Vardininkas —
2. prisikėlė!
3. Dvisparnis vabzdys.
5. Ketvirtas mėnuo.
6. Kiškių maistas.
8. Visi skuba, neturi
10. Pigią mėsą šunys

(Atsakymai psl. 20)

KIEK METŲ?

Sudėjus Jono ir Vyto metus, gautum 91. Jonas yra dvigubai vyresnis, negu Vytas buvo, kai Jonas buvo Vyto amžiaus. Ar gali atspėti, kiek metų abu dabar turi?

KIEK KIŠKIŲ?

Vienoje kiškių šeimoje kiekviena kiškytė turi tiek pat sesučių, kiek broliukų. Kiekvienas kiškiukas turi dvigubai tiek sesučių, kiek broliukų. Kiek šeimoje yra kiškyčių, kiek kiškiukų?

SUSKILĘ ŽODŽIAI

Šie žodžiai suskilo pusiau ir abi pusės atsiskyrė. Ar gali sujungti abi puses, kad išeitų žodis?

na la me ta li ma ra gė ša mė
dis mas kas tas šas ta ma sa lė ka

UŽBAIK SAKINIUS

1. Žmogus valgo, gyvulys, višta
2. Dainas dainuojame, giesmes, eilėraščius, pasakas
3. Vyturys čiulba, lakštingala, gegutė, varna
4. Laužas dega, saulė, žvaigždės

(Atsakymai psl. 31)

GANDRAS GALVOJA

Stovēdamas ant vienas kojos, gandras sveria 10 svaru.
Kiek jis sveria, stovēdamas ant abiejų kojų?..... ..

GANDRO MĪSLĒS

Kai tik lapas sušlamėjo, tuoj į mišką nudulkėjo.
Baltas, bet ne sniegas; skystas, bet ne vanduo.
Mergaitės šypsos danguje, kojos žeme bėginėja.

(Atsakymai psl. 31)

ROMO SVIEDINYS

Įrašyk tinkamą būdvardį, daiktavardį ar veiksmažodį.

Romas turėjo Jis buvo ir
..... Romas tuo sviediniu kiekvieną
.....

Kartą pas Romą Jis svie-
dinį ir manė, kad tai Milžinas Romo
sviedinį. Dabar Romas nebeturi

Būdvardžiai

raudonas
geltonas
gražų

Veiksmažodžiai

žaisdavo
suvalgė
atėjo
pamatė

Daiktavardžiai

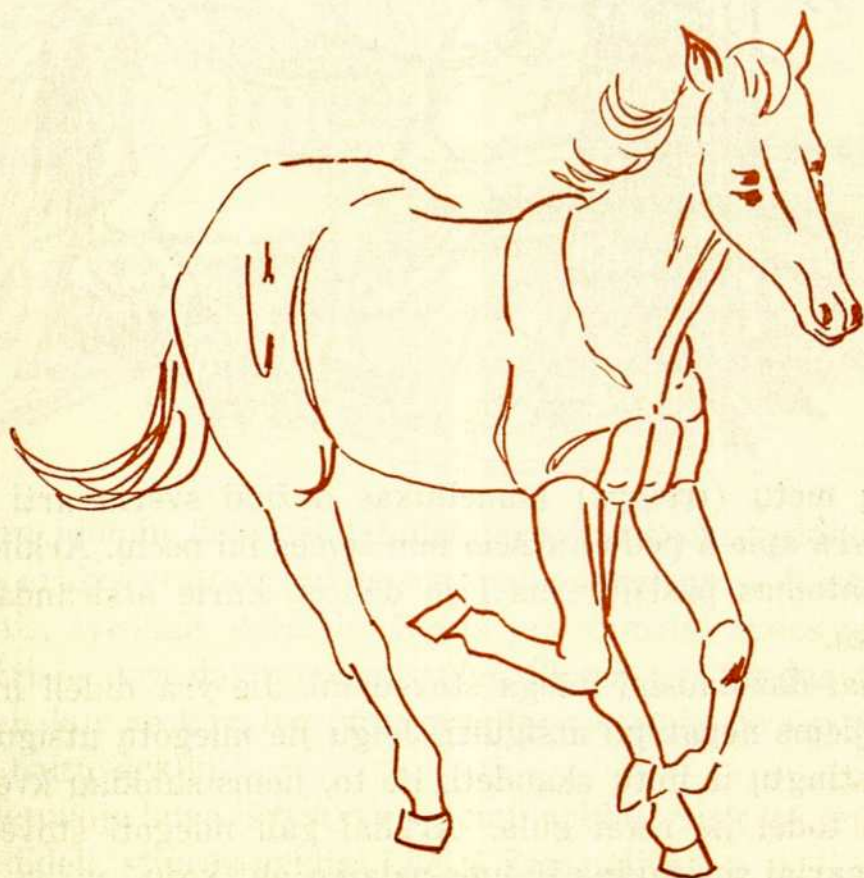
milžinas
saldainis
sviedinio....
sviedinį....
dieną

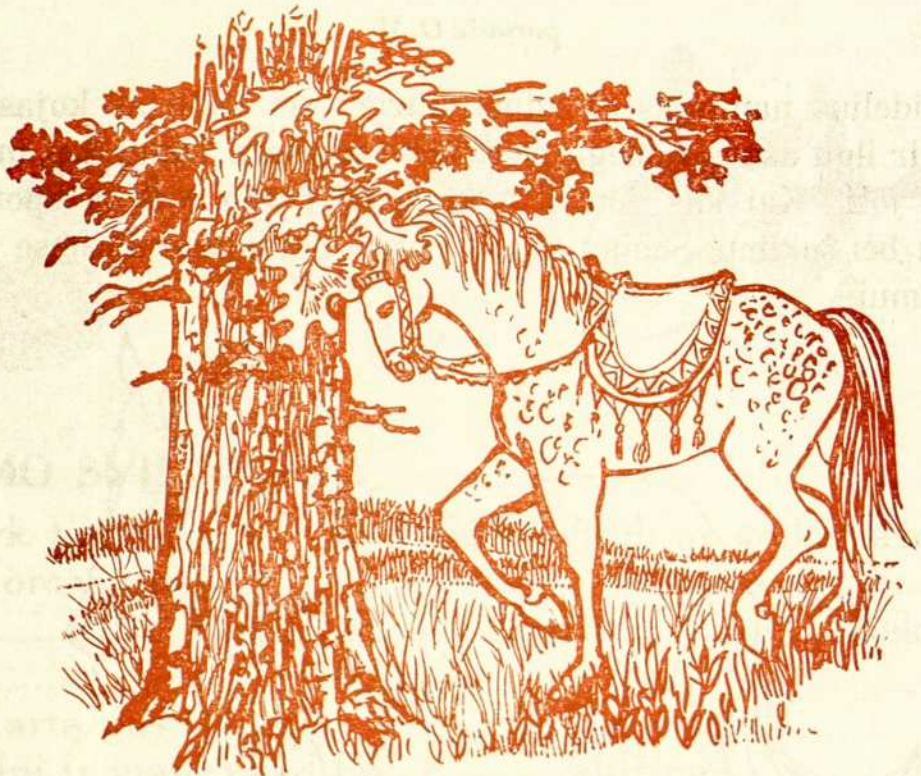
ARKLIAI

paruošė O.M.

Didelius naminius gyvulius, kurie turi keturias kojas, ilgą snukį ir ilgą ašutų uodegą, vadiname **arkliais**. Daug kas mėgsta arkliu joti. Kai kas domisi arklių lenktynėmis arba sportiniu jojimu bei šokimu. Seniau arkliai buvo naudojami ūkiuose ir susisiekimui.

Arklys turi ilgą kaklą, ant kurio kabo plaukai — tai arklio **karčiai**. Arklio burna vadinama **nasrais** (todėl ir odiniai dirželiai su geležele, užmaunami arkliui ant galvos prieš jį pakinkant, vadinami **apynasriais**). Arklys turi plačią ir stiprią krūtinę, kuri vadinasi **piršys**. Visa arklio jėga yra jo krūtinėje. Arklio kojos turi apskritus, kietus nagus — tai jo **kanopos**. Arkliui smarkiai bėgant, kanopos gali lūžti, todėl arklys yra **kaustomas**. Ant jo kanopų prikalamos **pasagos**, kurios jas apsaugo. Kai kuriuose kraštuose pasaga yra laikoma laimės ženklu.

Trijų metų (treigys) kumeliukas dažnai sveria arti 2,000 svarų ir yra apie 5 pėdų aukščio nuo žemės iki pečių. Arklio amžius nustatomas pasižiūrėjus į jo dantis, kurie atsiranda tam tikru laiku.

Arkliai dažniausiai miega stovėdami. Jie yra dideli ir sunkūs, tad jiems nepatogu atsigulti. Jeigu jie miegotų atsigulę, jų kūnas sustingtų ir imtų skaudėti. Be to, jiems sunkiau kvėpuoti atsigulus, todėl jie retai gula. Arkliai gali miegoti stovėdami, nes jų sąnariai susirakina ir juos palaiko ant kojų.

Arkliai laikomi labai gudriais gyvuliais ir žmogaus draugais. Pasakojama įvairių atsitikimų, kaip arkliai išgelbėjo žmogų nuo pavojaus arba parodė savo ištikimybę ypatingu būdu.

Lietuvių kalba **arklys** yra vyriškos giminės, **kumelė** — moteriškos. Mažiukas arkliukas yra **kumeliukas**, o maža kumelė — **kumelaitė**. Lietuviškose dainose bei pasakose arkliai vadinami **žirgais**. Lietuviai labai mylėjo savo žirgus, jais jodavo į kovą, į medžioklę, ar kur kitur. Ir žirgai prie savo šeimininkų prisirišdavo.

Yra įdomių lietuviškų žodžių, kurie nusako arklių spalvas. **Palvas** arklys yra tamsiai gelvos spalvos. **Sartas** — šviesiai rudas su ilgais, šviesiais karčiais. **Bėras** yra tamsiai rudos spalvos, o **juodbėris** — yra dar tamsiau rudas. **Širmis** yra juodas su baltais plaukais kur ne kur, lyg būtų pražilęs vietomis. Yra ir visai juodų ar baltų arklių.

Lietuvoje buvo išvystyta speciali arklių veislė — žemaitukai. Tai nedideli, stiprūs arkliai kilę iš Žemaitijos.

Lietuviškose dainose ir pasakose, kur kalbama apie bernelį, dažniausiai minimas ir jo žirgelis.

Saulutė tekėjo, lapeliai mirgėjo,
O du broliai, brolužėliai
Žirgelį balnojo.

Arba:

Oi žirge, žirge, žirgeli mano,
Ar nuneši mane jauną
Per pusantros valandėlės šimtą mylių?

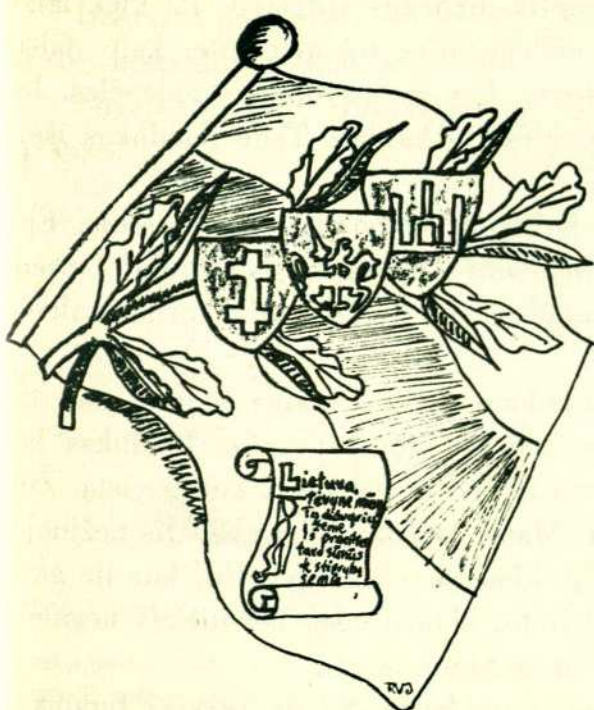
Į Ameriką arkliai atkeliavo drauge su ispanais, kurie naudojo arabiškus arklius. Šios veislės arkliai gražūs, patvarūs ir labai greitai. 1519 m. ispanas Hernando Cortez atplaukė į Meksiką, su savim atsigabendamas pirmuosius arklius. Šie gerai prigijo ir vėliau paplito Amerikos pietvakarių dykumose. Didelės laukinių arklių bandos atsirado nepaprastai greitai. Šiuos laukinius arklius prisijaukino Sioux indėnai, paskui ir kitų genčių indėnai išmoko joti.

Su laiku ši arabiška veislė pasikeitė ir išsivystė cowbojų naudojami arkliai Amerikos vakaruose. Šie nebebuvo tokie grakštūs. Iš pirmykštės veislės liko tik "mustangs", tai ispaniškas žodis, kuris reiškia "gyvulys be savininko".

MANO GIMTINĖ LIETUVA

*Rimas Janušonis, 12 m.
Dousman, Wisconsin*

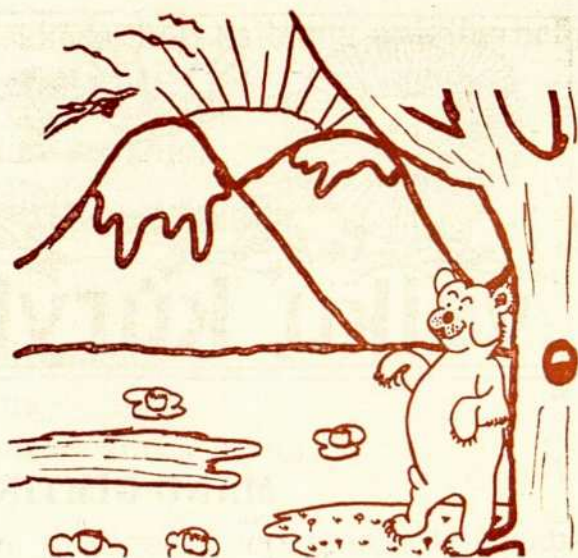
Prie ąžuolų senų, senų
Ir jūrų, upių mėlynų —
Mano gimtinė Lietuva
Labai sena, sena, sena.

Mano gimtinei Lietuvai
Teskamba muzika švelni,
Tešviečia saulės spinduliai
Tik jai vienai, tik jai vienai.

Nuo priešų Lietuvą brangiausią
Mes ginsim, kol būsime gyvi.
Tegul išnyksta jie prakeikti
Visiems laikams visi, visi.

*Gabija Diavara, 9 m.
Bamako
(Mali Respublika)
Afrika*

*Alida Vitaitė, V kl.
Kr. Donelaičio mokykla
Čikagoje*

NAUJA MEŠKIUKO JUODUKO UODEGA

Meškiukas Juodukas gyveno cirke. Jis matė, kaip beždžionės žaidė ir žmonės joms plojo. Matė, kaip drambliai uodegas vingiavo. Po kiek laiko jam užėjo noras turėti ilgą, gražią uodegą, o ne tokią bukutę, kaip dabar turi. Jis nusprendė paklausti beždžionių, kur jos gavo savo uodegėles. Jos jam pasakė, kad joms uodegas džunglėse prikabino. Tada Juodukas išėjo ieškoti džunglių.

Išėjus iš palapinės, jį juodas kailiukas blizgėjo saulės šviesoje. Ėjo, ėjo jis per miestą. Pastatai, gatvės, mašinos — viskas buvo nauja. Truputį bijojo, bet labai norėjo surasti džungles, tas pačias, apie kurias kalbėjo beždžionės.

Pailso ir atsisėdo ant keisto raudono daikto. Staiga pajuto, kad tas daiktas juda. Jis buvo ant raudonos mašinos stogo. Vargšas Juodukas laikėsi, kiek tik galėjo. Važiavo, važiavo ir privažiavo tokią keistą vietą. Žiūrė, visur žali medžiai, daug gyvulių. Manė, kad tai džunglės. Jis nežinojo, kad pateko į zoologijos sodą. Pradėjo klausinėti visų gyvulių, kur jie gavo savo uodegas. Klausė lapės, klausė liūto, klausė visų, bet niekas negalėjo jam pasakyti. Nusiminė meškiukas ir pradėjo verkti.

Tada jį pamatė toks berniukas ir paklausė, ko jis verkia. Juodukas jam pasisakė, kad neranda uodegos. Berniukas tuoj žinojo, ką daryti. Jis Juoduką nusivedė į tokį didžiulį pastatą, kuriame buvo sudėta visokių mėšų, daržovių ir kitokių prekių. Tarp prekių jis surado juodos virvės galą ir pririšo prie Juoduko mažutės uodegytės, kuri staiga pavirto ilgą, gražią uodegą.

Juodukas labai padėkojo berniukui ir išėjo ieškoti savo namų. Tai buvo sunkus darbas, tarp visų pastatų, tarp visų gyvulių. Jis paklydo.

Ėjo, ėjo ir pagaliau išėjo iš zoologijos sodo. Bet į kurią pusę eiti? Ar į šiaurę, ar į pietus, o gal į rytus? Staiga jis pamatė užrašą: "Cirkas 22 kilometrai į pietus!" Jis ir iškeliauvo ta kryptim.

Priėjo traukinio stotį. Žiūri, ant vieno traukinio parašyta: "*Į Pietus*". Jis išoko į traukinį, bet durys privėrė uodegą. Galvoja: "Gera, kad netikra".

Kai traukinys sustojo, meškiukas išlipo ir pradėjo eiti į namų pusę. Staiga jį kažkas pagavo už uodegos. Tai buvo policininkas.

— O kur tu čia dabar? — paklausė policininkas.

Greitai Juodukas atsirišo savo uodegą ir pasileido bėgti. Policininkas jį vijosi. Bėgo, bėgo ir įbėgo į tokį aukštą pastatą, kuriame buvo ligoninė. Netikėtai jis įkrito į tokį juodą krepšį. Susitraukė ir nejudėjo, nes manė, kad čia jo inekas nesuras. Staiga pasigirdo balsas:

— Doktoras Vaisius skubiai reikalingas cirke!

Doktoras pagriebė savo krepšį, įlipo į malūnsparnį ir nuskrido į cirką. Kartu nuskrido ir Juodukas.

Sugrįžęs namo, Juodukas jau niekuomet daugiau nenorėjo ilgos uodegos.

Paulius Bindokas, 5 sk.

laimėjo I-ją vietą

laikraščio konkurse,

pradinės mokyklos grupėj,

Kr. Donelaičio mokykloje

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

Priešingybės: 1—d, 2—e, 3—i, 4—g, 5—f, 6—h, 7—a, 8—c, 9—j, 10—b.

Jonas 52 metų; Vytas 39 metų.

Yra 4 kiškytės ir 3 kiškiukai. Kai kiškiukai skaičiuoja broliukus ir sesutes, savęs neskaito! Suskilę žodžiai: namas, medis, lašas, takas, litas, mama, rasa, gėlė, šaka, mėta.

Užbaik sakinius: 1. ėda, lesa; 2. giedame, deklamuojame, sekame; 3. suokia, kūkuoja, krankia; 4. šviečia, spindi.

Gandras sveria tiek pat!

Mįslės: kiškis, pienas, saulė.

PAVASARIO BURTAI

Kas čia daros, kas čia vyksta?
Šalčiai ir sniegai pranyksta!
O skaisčiu šypsniu sublizgęs,
Jis ateina, jis atvyksta!
Žalias apsiaustas banguoja,
Stebuklinga fleita groja...
O jo žvilgsnis — tikri burtai,
Džiaugsmas, laimė — mūsų turtai!

Medis krauna pumpurėlį,
Paukščiai grįžta pas mus vėlei.
Žolė bunda ir žaliuoja,
Tulpės žiedus išrikiuoja.

Saulė šaukia, saulė moja,
Skamba žemė, skamba gojai,
O laukų žalioj platybėj, —
Jau Pavasaris dainuoja!

*Rita Stukaitė, 8A kl.
Eilėraštis laimėjo I-ją vietą konkurse,
VII-VIII kl. grupėje.
Kr. Donelaičio mokykla
Čikagoje*

METŲ LAIKAI

Pavasari medžiai žaliuoja,
Pavasari gegutė kukuoja.
Vasarą einam žuvažti,
Vasarą einam į gamtą keliauti.
Rudenį yra labai smagu,
Rudenį vėl į mokyklą einu.
Žiemą yra daug sniego
Ir meškoms reikia daug miego.

*Petras Vadopalas, 4 sk.
Eilėraštis laimėjo III vietą prad. gr.
Kr. Donelaičio mokykla
Čikagoje*

*Rita Stukaitė
Chicago, ILL*